

200 éves a magyar Himnusz A kultúra ápolja és élzeti lelkünket

Irodalmi csemege várta azt a mintegy 80 érdeklődőt, aki 2023. január 20-án részt vett Szuhogyon, a Magyar Kultúra Napja alkalmából megrendezett ünnepségen, amelyre nem csupán a helyiek, hanem a környező településen élők is ellátogattak.

Az egybegyűlteket Hermánné Dienes Piroska polgármester asszony köszöntötte. Beszédében kiemelte: „A Himnusz nemzeti kincsünk, és magyarságunk jelképe, amelyet csak mély áhítattal, olykor talán könnyezve tudunk hallgatni.” Népünkről szólva a polgármester Gárdonyi Géza szavait idézte: „A magyarság nem kalapdíz, hanem a szíve mélyében viseli a magyar, mint tenger csigája a gyöngyét. A magyarságunk érzése mélyen bent ég bennünk, hogy szinte magunk sem tudunk róla, mint a tűzhányó hegyek...” A kultúra pedig ápolja és élzeti a lelkünket, fogalmazott Hermánné Dienes Piroska.

A beszédet követően Kaló Béla helyi író, publicista, az iskola nyugalmazott pedagógusa mutatta be röviden az ünnepi alkalom meghívott előadóját Dr. Cs. Varga István, József-Attila-díjas irodalomtörténészt, egyetemi tanárt, akinek első munkahelye az edelényi gimnázium volt, majd az egri tanárképző főiskolán tanított, 1978-ban a debreceni egyetem oktatója lett, onnan 1984-ben az ELTE Tanárképző Főiskolai Karának Irodalomtudományi Tanszékére került, és 2006-ban lett az ELTE BTK Kultúra- és Irodalomtudományi Intézetének irodalomtörténész professzora. Az edelényi éveknél köszönhetően több tanulmányt írt a Miskolcon és Borsod-Abaúj-Zemplénben megismert alkotók, így például Kalász László munkásságáról.

Dr. Cs. Varga István ezúttal a 200 éves magyar Himnusztól, a 200 évvel ezelőtt született Petőfi Sándorról és a 90 évvel ezelőtt Perkupán született Kalász László költőről beszélt. A „Tokaj szőlővesszején” című előadást versek, a magyar líra kiemelkedő alkotásai tarkították. Balogh Csilla színművész, újságíró, az önkormányzat művelődésszervezője előadásában – a többi közt – teljes terjedelmében elhangzott Kölcsey Ferenc Himnusz című költeménye is. – Nemzeti Himnuszunk olyan szellemi, történelmi tapasztalatokkal, lelki élményekkel ajándékoz meg bennünket, melyek kiemelnek minket a köznapi világból a metafizikai dimenzióba. Kölcsey remekműve nem csupán irodalmi, esztétikai élményt, hanem lelki erőt is ad a befogadó számára – mondta Dr. Cs. Varga István, és rámutatott Kölcsey nyolc versszakának szépségére, formai és tartalmi nagyszerűségére is, pontosabban arra, hogy nemzeti imádságunk negyedik versszakának eleje aranyemetszési pont („Hajh, de bűneink miatt Gyúlt harag kebledben,...”), ami a világ teremtettségének nagyszerűségére, a zseniális rend és forma összhangjára utal.

Dr. Cs. Varga István előadásából a hazáért életét adó Petőfi Sándort mint lírikust, az alföldgyermekkor-szülői ház után vágyakozó költőt ismerhette meg a nagyérdemű. Kiemelte, hogy az Alföld költői képeivel Petőfi gazdagította irodalmunkat. Kalász László Radnóti-, József Attila-, Szabó Lőrinc-díjas költőt, tanítót a magyar költészet kiemelkedő alakjának nevezte az irodalomtörténész, aki, mint mondta: sok embert ajándékozott meg szeretetével, barátságával, sziporkázó jókedvével. Nagyon szerették, Bódva völgyének büszkesége ő. Az előadást megtisztelte jelenlétével a költő fia, ifj. Kalász László is.

Az esemény záróakkordjaként a jelenlévők közösen elénekelték nemzeti imádságunkat, a Himnuszt. Zongorán Szabó Péter református lelkipásztor működött közre.

Az ünnepségen megemlékeztek a település híres szülötteiről a község általános iskolájának névadójáról, Martinkó András nyelvészről és irodalomtörténészről, Takács János jezsuita misszionárius lelkésztől, aki Kínában teljesített szolgálatot, valamint Takács József római katolikus esperesről, aki Sajószentpéteren szolgált címzetes prépostként.

Kölcsey Ferenc Himnusz című költeményének 1823-ban Csekén, a későbbi Szatmárcsekén letisztázott kéziratának dátumához igazodva 1989 óta január 22-én tartjuk a magyar kultúra napját.

Ezúton is köszönjük Kaló Béla kitartó szervezőmunkáját, amellyel jelentős szerepet vállalt abban, hogy a Magyar Kultúra Napját méltó módon megünnepeljük.